

Visitez Lille!

Sprekken met Fransen

Gerrit Jan Fonk is leraar Frans en CKV1 aan de KSG de Breul te Zeist. Het organiseren van diverse excursies vormt een jaarlijks terugkerend onderdeel van zijn bezigheden. De Breul reist elk jaar met leerlingen uit havo 4 en vwo 4 naar Lille. Deze excursie maakt deel uit van een uitgebreide lessenserie die hieronder beschreven wordt.

Gerrit Jan Fonk

Een aantal jaren geleden kreeg de sectie Frans en de examenklassen van onze school te horen dat de excursies naar Parijs zijn geschrapt. Wij wilden onze leerlingen het genoeg van een bezoek aan Frankrijk niet onthouden. Dus namen wij onze toevlucht tot een dagexcursie naar Lille, voor ons op ongeveer drieënhalf uur busafstand gelegen. Deze excursie - uit nood geboren - is na 8 jaar niet meer weg te denken en een zeer gewaardeerd onderdeel van ons programma.

De start

De voorbereiding in de klas bestond de eerste jaren uit het uitvoeren en voorbereiden van spreekopdrachten, het maken van toeristische folders en het schrijven van een eenvoudige brief aan een hotel of culturele instantie in Lille. In 1998 werd het 'sophi project' (Scholieren OP

het Internet - een landelijk project) gelanceerd. Ik nam vanuit de talensecties deel aan dit project en maakte van de gelegenheid gebruik om de lessen rond het bezoek aan Lille om te zetten in een internetgestuurde opdracht. Het onderdeel schrijfvaardigheid werd geschrapt omdat dit minder paste in het project. De leerdoelen kwamen te liggen op het gebied van zoekvaardigheden, leesvaardigheid en spreekvaardigheid.

De komst van de Tweede Fase stelde ons voor een nieuw probleem: wat doen we met vwo leerlingen die alleen Frans 1 (leesvaardigheid) volgen? De oplossing vonden we in een opdracht leesvaardigheid rond opschriften en reclameborden. Verder creëerden we de mogelijkheid een onderdeel uit de excursie te gebruiken voor CKV 1.

Inmiddels zijn we weer een aantal jaren verder, en is het project aangepast aan de nieuwe mogelijkheden op internetgebied. Onze school heeft een fraaie website <www.de-breul.nl>. Ieder jaar lever ik de jongste vorm van het project in bij de systeembeheerder.

Het dagprogramma in grote lijnen

07.00	Vertrek per bus vanaf De Breul, Zeist
11.00	Aankomst in Lille. Koffie en oriëntatie
12.00	Straatinterview c.q. leesvaardigheid
14.15	<i>Parcours touristiques</i> onder leiding van Franse gidsen
16.30	Bezoek aan Euralille en de aangelegen wijken
17.30	Vrije tijd/diner (ieder voor zich)
20.00	Vertrek naar Nederland.
23.30	Aankomst op De Breul.

Het Project

En classe

De vorm die ik gekozen heb, is een simulatie: de leerlingen spelen in kleine groepen de rol van een reisbureau dat een tweedaagse excursie gaat verzorgen voor een duidelijk omschreven doelgroep, rond een duidelijk omschreven thema. Ze kunnen kiezen uit acht verschillende thema's. In de inleiding van het project kunnen de leerlingen lezen wat de bedoeling is van het geheel, en hoe ze een en ander aan kunnen pakken. Behalve het samenstellen van het programma volgens de opgegeven richtlijnen moeten ze per groep een lijst van geleerd vocabulaire samenstellen, en wat extra opdrachten uitvoeren die met het onderhavige thema te maken hebben.

Het samenstellen van de groepen laat ik in de regel over aan de leerlingen zelf. De ervaring leert dat vier een ideaal

aantal is om mee te werken. Aanvankelijk deelde ik de leerlingen zelf in, via een korte test op het gebied van internetgebruik. Vandaag de dag is zo'n test vrijwel overbodig geworden, en laat ik, mede ter verhoging van het plezier, de leerlingen zelf kiezen met wie ze willen samenwerken.

Het eindproduct van het project is per groep één dossier, aangevuld met een individueel gedeelte en een individueel procesverslag.

De inleiding plus de eisen die gesteld worden aan het eindproduct zijn de enige documenten die de leerlingen op papier krijgen. De rest moeten ze via het intranet raadplegen. Eventueel kunnen ze zelf bepaalde onderdelen afdrukken. Hieronder een voorbeeld van één van de opdrachten.

De belangrijkste leerdoelen zijn leesvaardigheid en onderzoekvaardigheid. De meerwaarde van de opzet van het project ligt in de snelheid waarmee de leerlingen op digitale wijze een goed beeld krijgen van de stad. Bovendien vinden zij het erg leuk de beelden van de stad via het internet bezochte hotels, musea en dergelijke later in de stad te herkennen.

Een bezwaar bij dit onderdeel is dat leerlingen weten hoe ze snel webpagina's kunnen laten vertalen via de zoekfuncties van Google. Liever dan als een havik rond te lopen in het computerlokaal houd ik van tevoren een gesprek met de leerlingen over het hoe en waarom van het project. In de regel zien zij de redelijkheid van de eis om zich te moeten behelpen met Franstalige sites wel in.

Opdracht B - Gastronomie

Organiseer een excursie

Je werkt bij een reisbureau en je hebt het verzoek ontvangen om een excursieprogramma te verzorgen voor twee dagen in Lille. De groep bestaat uit 35 personen, allen Nederlanders.

Je gasten willen:

- overnachten in een driesterrenhotel;
- een museum en een andere bezienswaardigheid bezoeken;
- een stadswandeling maken;
- een Engelse film zien, in de originele versie dus in het Frans ondertiteld;
- een concert bezoeken, van een Franse zanger of groep;
- twee keer per dag warm eten, waarvan één keer typisch Noord Frans;
- winkelen.

Bij de keuze van een en ander moet je met de volgende zaken rekening houden.

- Je gasten zijn vooral geïnteresseerd in de gastronomie van de streek. Dat wil zeggen dat je voor vier interessante eetadressen moet zorgen.

- Ze willen graag weten wat Maroilles is, en de organisatrice van de reis wil alvast het recept voor een typisch Noord Frans recept om aan de deelnemers op te sturen. Je herkent deze zo aan de Belgisch aandoende namen!
- Stel het programma samen. Het moet bevatten: tijdschema, adres + naam + klasse hotel, openingstijden + tarieven musea, tijden stadswandeling, titel film, prijs, aanvangstijden, voorstel voor popconcert. Adressen musea, bezienswaardigheden, namen en adressen van restaurants, adres *Office de tourisme* en de openingstijden van dit bureau.
- Goede adressen voor *shopping*.

Op de site Cyberchti vind je een interactieve kaart van Lille. Zoek uit hoe deze werkt, zoek het adres van het gekozen hotel op en druk het kaartje af.

Typ het programma overzichtelijk uit, en lever het in. De docent zet het op een overheadsheet, zodat jullie het voor de klas kunnen presenteren.

In Lille zelf

Leerlingen met spreekvaardigheid in hun pakket voeren in Lille een spreekopdracht uit. Zij nemen in koppels straatinterviews af aan passanten. Ze hebben een opdrachtenformulier en een in het Frans opgestelde brief voor degenen die bereid zijn zich te laten interviewen. Aan deze Franstaligen wordt gevraagd onze leerlingen een cijfer te geven voor hun verrichtingen.

Op de Breul is dit onderdeel opgenomen in het PTA. Als de leerlingen het formulier direct inleveren, dan vormt het cijfer dat de *native* ze heeft toegekend een deel van het cijfer spreekvaardigheid.

In de namiddag krijgen de leerlingen een stadsrondleiding door Franse gidsen. Office du Tourisme Lille biedt verschillende *circuits touristiques* aan. Dit onderdeel wordt door alle leerlingen gevolgd. Als de leerlingen het erg moeilijk kunnen volgen, helpen de docenten Frans met de vertaling. Overigens heeft Office du Tourisme enkele Nederlandstalige gidsen ter beschikking.

Tenslotte krijgen alle leerlingen een lijst vragen over de stad mee, die ze in de loop van de dag moeten beantwoorden, al dan niet met de hulp van de mensen die ze interviewen.

Het dossier

Het werk van de leerlingen resulteert in een gezamenlijk dossier. Een bekend probleem is het beoordelen van groepswork. Om het risico van oneerlijke beoordeling wat te reduceren krijgt de hele groep een cijfer tussen de 4 en de 8 voor het gehele dossier. Daarbij kan iedere leerling zijn cijfer ophogen tot het cijfer 10 met het individuele deel.

Het gehele dossier wordt pas na de excursie ingeleverd. Op die manier hebben de leerlingen de kans om ter plaatse aanvullend materiaal te verzamelen en aan hun individuele deel te werken. Bij de beoordeling letten we op de compleetheid, samenhang tussen de gegeven opdracht, de doelgroep en het uiteindelijke werkstuk op de verzorging van het werkstuk.

Leerlingen die spreekvaardigheid in hun pakket hebben (havo 4: Frans 1, vwo 4: Frans 2) houden een mondelinge presentatie van hun zelfgemaakte excursie in de klas. Ook dit onderdeel wordt betrokken bij het eindcijfer.

Al met al is er in de loop der jaren een rijk programma ontstaan, waar zowel de leerlingen als de docenten veel plezier aan beleven. Het project omvat zowel spreek-, luister- als leesvaardigheid. Verder komt de eindterm 'Kenniss van Land en Volk' aan bod. Desgewenst is het project uit te breiden met een onderdeel schrijfvaardigheid. Blijkens de evaluatie van de leerlingen vinden zij zowel het voorbereidingstraject als de excursie zelf zeer geslaagd. De vrije tijd die zij krijgen, speelt daarin zeker een rol, maar het plezier dat de leerlingen ondervinden bij het rondwandelen in een sfeervolle Franse stad en het leggen van contacten met de Fransen is minstens even belangrijk! ■

Praktische tips

- Reserveringen bij het Office du Tourisme Lille ongeveer drie maanden voor de excursie.
- Reserveer vier lessen in het computerlokaal.
- De kosten voor de excursie liggen rond de 28 euro per persoon. Let op: we eten niet met de groep, dus die kosten zijn niet inbegrepen.
- Zie de website <www.de-breul.nl> onder vakken, Frans.
- Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Gerrit Jan Fonk <gj.vonk@de-breul.nl>.